

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัย จะนำเสนอสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมุติฐานการวิจัย
3. วิธีการดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2

สมมุติฐานการวิจัย

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ที่มีสถานภาพต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จำนวน 18 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 252 คน จำแนกเป็น บุคลากรภายในโรงเรียน 36 คน และบุคลากรภายนอกโรงเรียน 216 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จำนวน 18 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 173 คน จำแนกเป็น บุคลากรภายในโรงเรียน 33 คน และบุคลากรภายนอกโรงเรียน 140 คน ได้มาโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรการคำนวณของยามานะ แล้วเทียบสัดส่วน และสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จำแนกเป็น

2.1.1 บุคลากรภายในโรงเรียน

2.1.2 บุคลากรภายนอกโรงเรียน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (กรมวิชาการ. 2544 ก : 6 - 18) ประกอบด้วย 8 ขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.2.2 การจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

2.2.3 การจัดทำสาระของหลักสูตร

2.2.4 การออกแบบการเรียนรู้

2.2.5 การออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.2.6 การกำหนดรูปแบบ วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน การวัดและการประเมินผลและเอกสารหลักฐานการศึกษา

2.2.7 การพัฒนาระบบส่งเสริมสนับสนุน

2.2.8 การเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย นำแบบสอบถามที่ได้ มาทำการตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปด้านสถิติ ตามลำดับ ดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 นำข้อมูลที่ได้ มาแจกแจงความถี่ วิเคราะห์หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

แบบสอบถามตอนที่ 2 นำข้อมูลที่ได้ มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมุติฐานโดยใช้ค่า t -test ทั้งโดยรวมและรายด้าน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ผู้วิจัย สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 173 คน เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เป็นชายมากกว่าหญิง เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า รองลงมา คือ มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ปริญญาโทหรือเทียบเท่าขึ้นไป อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามสถานะของการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ รองลงมา คือ ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่น ผู้บริหารโรงเรียน และผู้แทนครู ตามลำดับ ส่วนผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า มีจำนวนเท่ากัน และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีจำนวนน้อยที่สุด และเมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า เป็นบุคลากรภายนอกโรงเรียนมากกว่าบุคลากรภายในโรงเรียน

2. ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน ระดับมาก 3 ด้าน และระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด ได้ดังนี้ คือ ด้านการพัฒนาระบบส่งเสริมสนับสนุน ด้านการกำหนดควิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ด้านการกำหนดรูปแบบ วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน การวัด

และประเมินผลและเอกสารหลักฐานการศึกษา ด้านการจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร

2.1 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดภารกิจของสถานศึกษา เพื่อบรรลุ วิสัยทัศน์ของหลักสูตรสถานศึกษาและนำไปสู่การวางแผนปฏิบัติ รองลงมา คือ การกำหนด เป้าหมาย ซึ่งเป็นความคาดหวังด้านคุณภาพที่จะเกิดกับผู้เรียน และการกำหนดวิสัยทัศน์ของ หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรคจากสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของโรงเรียน ชุมชนและท้องถิ่น

2.2 ด้านการจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวม พบว่า อยู่ใน ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ และอยู่ในระดับ ปานกลาง 2 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายวิชา และหน่วยการเรียนรู้รายปี หรือรายภาค รองลงมา คือ การกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้งรายปีหรือรายภาค ส่วนข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การกำหนดเวลาเรียนแต่ละกลุ่มสาระ/หน่วยการเรียนรู้

2.3 ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดทำคำอธิบายรายวิชา โดยการนำเอาผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค รวมทั้ง เวลาเรียนและหน่วยกิตมาเขียนเป็นคำอธิบายรายวิชา รองลงมา คือ การกำหนดผลการเรียนรู้ ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค โดยวิเคราะห์จากมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ที่กำหนดไว้ใน แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาคแต่ละหน่วยการเรียนรู้ที่จัดทำ กำหนดเป็นแผนการจัด การเรียนรู้ ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ โดยการนำเอาผล การเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาคที่กำหนดไว้ไปบูรณาการจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ย่อย

2.4 ด้านการออกแบบการเรียนรู้ โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดให้มี เครื่องมือการเรียนรู้เพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน และสังคมอื่น อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การจัดหาหรือจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้

ศูนย์สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษาและชุมชน อยู่ในระดับมาก และการจัดให้มีการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การศึกษาวิธีวิเคราะห์และประเมินคุณภาพมาตรฐานสื่อการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้น

2.5 ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว ให้ผู้เรียนสามารถค้นพบตนเองและพัฒนาศักยภาพของตนเอง รองลงมา คือ การกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดและผู้นำเพื่อประโยชน์ ที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัย กฎเกณฑ์นำไปสู่การทำประโยชน์แก่สังคม วิถีชีวิตระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาความถนัด ตามความสนใจและความต้องการของผู้เรียนที่เน้นการเติมเต็มความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การกำหนดแนวทางจัดกิจกรรมนักเรียนหรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อมุ่งพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ปลูกฝังความมีวินัย ความรับผิดชอบ ฐิติธรรมและหน้าที่ของตนเอง

2.6 ด้านการกำหนดรูปแบบ วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน การวัดและประเมินผล และเอกสารหลักฐานการศึกษา โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดขั้นตอนวิธีการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การกำหนดเกณฑ์การจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก และการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เกณฑ์การผ่านช่วงชั้น อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การกำหนดเกณฑ์การจบการศึกษาภาคบังคับ อยู่ในระดับปานกลาง

2.7 ด้านการพัฒนาระบบส่งเสริม สนับสนุน โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การส่งเสริม สนับสนุนเครือข่ายวิชาการ ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการ จากบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน รองลงมา คือ การส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพเพื่อประโยชน์ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ทั้งการวิจัย ในห้องเรียน และการวิจัยในภาพรวมของโรงเรียน และการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนากระบวนการแนะแนว เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสูงสุด

2.8 ด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพิจารณาให้ความเห็นชอบอนุมัติและประกาศใช้หลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสีย ทราบทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด และการตรวจสอบความสมบูรณ์ของหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การตรวจสอบรายละเอียดเอกสารองค์ประกอบของหลักสูตร ก่อนเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ ระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียน และบุคลากรภายนอกโรงเรียน พบว่า โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการกำหนดรูปแบบ วิธีการ และเกณฑ์การตัดสิน การวัดและประเมินผลและเอกสารหลักฐานการศึกษา และด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และด้านการพัฒนาระบบส่งเสริม สนับสนุน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจและควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลจากการศึกษา พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของนางนิตย์ โสพุทธอ่อน (2550 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวม

อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ในปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายกระจายอำนาจการจัดการศึกษา เปิดโอกาสให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษามากขึ้น ประกอบด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ได้ดำเนินการการจัดประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความตระหนัก สร้างความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ให้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น จึงทำให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาาระบบส่งเสริม สนับสนุน รองลงมา คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และด้านการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันโรงเรียนมัธยมศึกษา มีการแข่งขันในเรื่องการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาที่สูง เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของผู้เรียน ผู้ปกครอง และพร้อมที่จะรับการประเมินจากหน่วยงานภายนอก ดังนั้น โรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงร่วมกันพัฒนาาระบบส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการผลักดันให้เกิดการมีเครือข่ายวิชาการ มีการแลกเปลี่ยนทางวิชาการของครูระหว่างโรงเรียน เพื่อให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการสนับสนุนให้มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และห้องสมุดมีชีวิต มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีการประชุมเพื่อให้ความเห็นชอบในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้ง ให้ความสำคัญกับการให้ข้อเสนอแนะ วางแผนออกแบบกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์อย่างจริงจัง

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดและอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บุคลากรภายนอกสถานศึกษา อาจมีความเข้าใจว่าภารกิจด้านดังกล่าว เช่น การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ โดยนำเอาผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาคที่กำหนด ไปบูรณาการจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ย่อย และการจัดทำแผนการเรียนรู้โดยวิเคราะห์จากคำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาคนั้น เป็นหน้าที่ของบุคลากรภายในสถานศึกษาเท่านั้น จึงไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำเท่าที่ควร

2. จากผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกัน 6 ด้าน คือ ด้านการจัดโครงสร้างหลักสูตร สถานศึกษา ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ด้านการออกแบบ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการกำหนดรูปแบบ วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน การวัดและ ประเมินผลและเอกสารหลักฐานการศึกษา และด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการกำหนดควิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และด้านการพัฒนาระบบส่งเสริม สนับสนุน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ด้านการจัด โครงสร้างหลักสูตร สถานศึกษา ด้านการจัดสาระหลักสูตร ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ด้านการออกแบบ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการกำหนดรูปแบบ วิธีการและเกณฑ์การตัดสิน การวัดและ ประเมินผลและเอกสารหลักฐานการศึกษา และด้านการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา เป็นกิจกรรมการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ที่ภาระงานส่วนใหญ่ กลุ่มบุคลากรภายใน โรงเรียน คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ต้องนำไปปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับ ผู้เรียน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในด้านดังกล่าวมากกว่าบุคลากรภายนอกโรงเรียน และ ขณะเดียวกัน กลุ่มบุคลากรภายนอก อาจจะเห็นว่า เรื่องดังกล่าวนี้ ควรเป็นบทบาทหน้าที่ ของบุคลากรภายในมากกว่า สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของวิวัฒน์ ผาวันดี (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัย เรื่อง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยส่วนหนึ่ง พบว่า ผลการเปรียบเทียบทัศนะคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อภารกิจการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ระหว่างบุคลากร ภายในโรงเรียน กับบุคลากรภายนอกโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ส่วนด้านการกำหนดควิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และด้านการพัฒนาระบบส่งเสริม สนับสนุน บุคลากรทั้ง 2 กลุ่ม มีระดับการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากเป็นภารกิจที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 2 กลุ่ม จะต้องมีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันในด้านการกำหนดควิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ รวมทั้ง บุคลากรภายนอกโรงเรียน ส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับการส่งเสริม สนับสนุนภารกิจของโรงเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของกรมวิชาการ (2546 ข : บทคัดย่อ)

ที่ได้ติดตาม และประเมินผลการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2545 ผลการวิจัยส่วนหนึ่ง พบว่า สภาพการดำเนินงาน ทั่วไป โรงเรียนมากกว่าร้อยละ 80 ดำเนินการในการกำหนดปรัชญาและเป้าหมายของการจัด การศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร และด้าน การจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเมื่อเทียบกับ ด้านอื่น ๆ ดังนั้น ผู้วิจัย จึงมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ ดังนี้

1.1 สถานศึกษา ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มบุคลากร ภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดทำสาระของหลักสูตร ให้มากขึ้น ได้แก่ การกำหนดสาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค และ การจัดทำหน่วยการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แก่ผู้เรียนอย่างสูงสุด

1.2 สถานศึกษา ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มบุคลากร ภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดโครงสร้างหลักสูตร สถานศึกษา ได้แก่ การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา การกำหนดเวลาเรียนแต่ละ กลุ่มสาระการเรียนรู้ การกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายปีและรายภาค เป็นต้น เพื่อให้ สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนและความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ การส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย

2.2 ควรทำการศึกษาวิจัยที่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองคาย